

درگاه

اونيش كونده برنشر اولنور

برنجي سنه : برنجي جلد

نومرو : ۱۱

۲۰ ايلول ۳۳۷

کابل و محترمانه

احمد هاشم اثری المرافقه

احمد هاشم کی فطرتاً صنعتکار اولان بر محرم بینه اونک کی ، مملکتک فکر و صنعت مسئله لرینه فاصله لرله اولسه بیه تقریباً اون نش سنه دن بری حرص و هتزله اشتراک ائتش اولورسه وجوده کتیردیکی اثردن بویه بر مقاله چارچوسه ایچنده شمولی بر طرزده بحث ائتمک کوج اولور. بوراده

احمد هاشم بك

اوندن بالجامه «کول ساعتی» شاعری اولورق عث ایدیه حکم و «آسته تیک هی ایل» سائر یازیلری شاعر. لکنه عاندجه لرندن موضوع بحث ایدیه حکم حالوکه واحد هاشم تیکی و هیو به لرلی البته آیری آیری تدقیق اولوغه ده کر .

فقط اوندک بارز خاصه نك شاعر لکی اولدیغده شبهه یوقدر . احمد هاشم داما هنوز بر چوجوق و «مکتب سلطان» ده طلبه ایکن «مجموعه ادبی» واوزمانکی سائر مجموعه لرده چیقان کوزل شعرلری واردی . بر آرز صوکره «شعر قر» ی یازمیشدی که شاعر ، روحنک ایلاک خیال لرینی عکس ایدن ، ایلاک موسیقیلرینی سوبله ن بو اثرک دجله نك ، مملکتکک و آنته نك خاطر لرینی یاد ایتدیکنی قید ایدیور . فی الحقیقه بیله کی احمد هاشم استانبوله بغداددن کلشیدی . بغداد ، بزه اسکسی زمان ایچندن کهرک ، اسرارلی ، هیبتلی ، روحلی کائن و روحه اوقدر یاقین کائن بغداد .! . بغداد که حافظه مزده حالاً بیک برکیجه ماصالارینه قاریشمش کی عتشم و خولایی کوزو کوز . . احمد هاشمی نادر اولارق بغداد خاطر لرینی احیا ایتدیکی زمانلر دیکله مشدم . اوراده ، کوجو جوک برچوجو قکن قیریه یی عینی آرقاداشلرله برلکده ، افغانلی ، سرد چهره لی لالارلرینک یاننده قوشا قوشا ، اورنکارلرک جینیلی جامه لارک حوضی آلولرنده حصیرلرک اوستنده معلم طلبه و کوکر جینلرک قاریشدینی و درس اولارلرک اوکجه وبالخاصه «حسن خط» تعلم ایدیلن بربر اولان مکتبه کیدیلرینی دویدم . . .

بو بغدادلی چوجو غک کوزلرنده شعر ی یوقدر عصی و عصری برروح ایله سه چن بو ذکا هانکی مجهول برتوارت قاعده سیله اونک روحنی و هره ارنه روی دوغورمونک ذوقلرله هم آهنگ ائتمیشی . . . کم بزه ایچ ایچ قاریشان وراثت و قرابت قانونلرینک میلیو لرجه ایچله لکری آکلانایله جک . . . فقط بویه مغلق برحساسیتک صاحبی اولق نه قدر کوزل ! . . احمد هاشم ، طرز اداسیله ، یالکنز غربک الک

یکی شاعر لرینی آکدیرما یور . بیلر سکیز که جدرلرمن ، اسکسی تورکلر ، شاعر لرینه ساحر دیرلرمنش یوشا عرلرده سحر یازاق ، رقاصلق و موسیقیشناسلق اجتماع ایدرمنش ؛ احمد هاشم بویه مترنم ، مغنی ورقصان بویه بر زماندن متواتر بر ثروت و شمول ایله خلفه بر شاعر ، بر ساحر در ! بزه ادبیات و صنعتک یالکه الک خالص سحر یازی اوذر !

(اثرینک روحنده بک مشکاپند اولان شاعرک یوکار بر تضاد اولارق شککنده ، مثلاً قافیه لرنده کی مبالاسزلغه باقیلرسه ایلاک شاعر لرمنله مشابیه زیاده لشیور .)

شعر یله دائماً روحزه کویا برسر تودیع ائتمک ایسته ن احمد هاشم بکا مر زمان اوصبعی و مسلک لرینه معتقد اسکسی سحر یازلری خاطر لانیور . صنعتک اسرار یی نه کوزل حسن ایدیور ! وایسته کندیسنه کوره بوتون صنعتده بر سحر در . بکین سنه رسام لرمنک رسم سرکیسی مناسبتیه «ایاری» ده نشر ایتدیکی بر مقاله سنده ضیای جالوب رسام لرینک اوسته سورمک ایسته ن رسام لردن بحث ایدیور دی . شاید کله لرک حرف لرینه دوغور سه کز او ، ادوانی آلت اوست ایدلش تیریا کی بر سحر یاز کی اوفکله نیور . (آلهو) محرمی بیکنانه علی ذکی بک یوکلهی «اله یازدیغدن «ع» ی چیقارمقله بویه که کی آتشی سوندوردی دییه اوکا قارش ی چیقیشدینی مقاله البته خاطر کزده در ؛ بوراده کی حقسنزانی یوکلهی کندیسندن باشقه هرکسک یعقوب قدری ، یچی کمال و سائر بوتون آرقاداشلرینک ده بویه (۱) له یازدقلرینه دقت ائتمش کی داورانه سیله تضاعف ایدیور دی . فقط بر نقطه نظری بوندن زیاده ملاقت و حرارتله مدافعه ائتمک قابل دکلدی . بومقاله نك شمولی مأبولدن فضلادر . هیچ برشی اونک «آسته تیک» یی قاوراق ایچین بومقاله قدر شایان دقت دکلدر . شاعره کوره کله لر علم کیمیا و علم کیمیا نك اسرار ی کی در ، اونلرله بر یو یو یایی ایسته یور و بو اعتبارله «ع» ک قیغجی اوکا لازمدر ؛ بونی کندیسندن ، لساندن چالقی ایسته یلره قارش ی ساحرک دیدکاری نه قدر کوزل و مؤثر دی :

«حرفلر ، فکرک مجرد بذیه سی اوزونده طویلدر . نوب تیلر ایدرک ، جام اوزونده کی قار چیچک لری کی ، کاغدا ووزنده شکل شکل منیرالانیلر . کله ده بر حرفی دکیشدیرمک بعضاً کله نك صافلادینی بوتون منظره عالمی و بوتون رنگ تأثیر لرینی بوزمقدر . «عالو» ده کی «ع» حرفی کله ده کی قیرمن یلغشک منبیدر . اونکچون علی ذکی بک «ع» سز آلهوی بزه سونمش بر آتش حسنی و بریور . والچ - کله لر خصوصی بر موسیقی آتی کی برملک بالارلردن کائن قدیم سسلرینی صافلار . بیانچی بر آغنه یاپسه او سسلری تام اولارق چیقارتمن . اونکچون علوده کی «ع» حرفی «آه» قلب ائتمکده مثبت هیچ بر فائده یوقدر . والچ «ع» ک «آ» حرفه نظرأ بویه ده شسو رجانی واردرک کوزمن اوتهدن

درگاه

بری آتشک بارلیتینی بو حرفک قوسندن کوره کوره بو حرفه آتشک رنگی سینمش وقرمنش بلفک آتی بر اشراقی اولمشدر . علو کله سنه کی ع بر قیغجی مدر .

فی الحقیقه شاعرک آلاری کله لرده کی کیزی و مجهول بوتون بوقفلجملردن اسفاده ایدرک سوزلرنده اونلرله بر سحرک آلهوی یاقیور ، بوتون کله لر اونک نفسندن طوتوشوبور ، و صانکه آتشین بر حیات ایله یاییور صانیر سکیز . . .

اساساً لسانک بوتون کله لرینه ، ولو الک خایده والک باصلاغش اولانلرینه بیله ، یکی برولق ، بریکی شعله و برهمه ن ناظم یاخود نثر بر صنعتکار یاخود بر شاعر اسمنه ناصل لایق اولاییور . . .

شبهه یوق که «منه» نك افاده و احساس اولوغاسی ایچین کله لرک قوب قورو استعمالی قطعاً کفایت ائتمز . اگر بویه اولسه ییدی یاری انسانلر یینده آکلاشه بیلمک و بوتون مدنیت نه قدر قولای برشی اولوردی . . .

عینی کله لرله : بری بزی بر آهنگه ایصال ایدیه جک طرزده ، اوتکه فنا برنث ایچنده آهنگسز و «قابلی» بر صورتده مرتب ایکی جمله یینده بویه بر فرق واردر . بونلر کویا سرای معنائک بری سزک ایچین آجیلان اوتکه سزه قایانان عینی قاپسیدر .

احمد هاشم نشر ایتدیکی کتاب شعرینک باشنده کی کوجوک مقدمه یرینه «ماقیهت» ک ابتدا سنه کی رقص ایدن سحر یازلرک نغمه لرینی ده ذکر ایدیه یلیردی . فقط اثرینه الک لایق مقدمه کندیسنکینه بوضیفه لرده اوقوغش اولان «شورده منه» مقاله سیدر . فلسفه لرینی تثبیت ایدن همین بوتون فیلسوفر کی آسته تیک یقید وایضاح ایدن احمد هاشمک بوراده کندی طبیعتی تحلیل و توشیق ایتدیکنده شبهه یوقدر . بناء علیه شعرک روحی اولدیغنی تصدیق ایدن شاعر ذوقنی تحلیل ائتمکله بالاطبع بر طاقم خصوصی ونسی نتیجه لره واصل اولوبور . فقط بونلر بزم ده قبول ائتمک حاضر اولدیغمز و فکرمز ، ذوقزه ، روحزه الک او یغون کائن نقطه نظر لردر . شعر بالخاصه بر حدس مسئله سیدر . شعر حسن ایدیور ، اونی حسن ایله آکلامق لازمدر . و بناء علیه بردن آکلاشیلما سی بلکده قولای اولمایان برشیدر . شاعر مادن اوقود یغمز منظوم سوزلرک جوغنی آوت مقاومتدر فقط شعر دکل . بونلری اوقوق اعتیادی بیله بزی اصل شعر ی وخالص بر شاعری حسن ائتمک حسن ایدوب آکلامه بلکه حاضر لایماز .

فلسفه نكده شعر اوزرینه بویه بر تأثیر و نفوذی اولدیغنی محققدر . دنیله بیلرک شعر بر فلسفه نك ترجانی ویا ترجمه سی ، رسمی ویا موسیقسی در . مکاتب ادبیه همین دائماً مکاتب فلسفیه تقابل ایدر ، فلسفی مسلک لرهم دائماً ادبی مکاتبلرله متوازی حرکت ایدر . روحی اعتبارله احمد هاشم - بو عیارده مثلی کوج بولناجی درجه ده - حدسی بر شاعر در . حتی اونی طایفایلره اونک قدر شاعر ، مضطرب و خراب اولق امکان خارچنده کی کاییور .

فست

اینگی منه

مرسینه او مودوش شرقی - ویر

اوراده ، اورتومك آلتنده
اولان شی
كاه مارادنه
كاه قزارنه
اوراده اورتومك آلتنده !
اوراده اورتومك آلتنده !
اوراده اورتومك آلتنده !
اوراده اورتومك آلتنده !

ترکس -- او یله بوش او طور و بوش سوله مکه
اوتانورمیسک . . او ایشنده بکا یاردم ایتسه
چوهرلری آلیم .

مرسینه -- آلدده باباه سولهیم .

ترکس -- بابا کی ؟ اونی کورونجه قدر اونی
زمان کچر .

مرسینه -- غریب شی ، نددن ؟

ترکس -- سکا سولهیم یا . . بو آتی ثروت اوکا
آل چابوقانی ساهه سنده کلدی . اونی بولدیلر و یا قالدیلر
[قاپی ووریلر]

مرسینه -- ایشته او !

ترکس -- یاخود آلسلریکی مصادره یه کان
بولسیرلردر .

مرسینه -- (یوزنی اورتورک) اوح ترکس . .
[قاپی ووریلر]

ترکس -- کیم او . .

حاجی -- (دیشاردن) افندک کلدی ترکس
آج قاپوی . .

ترکس -- اللهم بابا کلدی .

مرسینه -- بن سکا دیهدمی ایدی ؟

حاجی -- [ایچری کیر] مرسینه نرده ؟

مرسینه -- آه باباجم بونه احتشام . . یته سنی
مرستی بر اقدیلر . .

.....
اونک ایچین بونلر حقنده مناقشه ائیک بلک جازیه
دکل و هر حالده ناهادر . انسان ترجیح ایتدیکی شعری
اطرافنده انتخاب ایتدیرمک ایچین اوغراشمالیدر .
اک اول بو ، برذوقسزک نمونهی اولور ! . . .

نسلیم براقچ مجرم حسنک زمزمه سنی بو اثرده
دویدی . بهارمن ایچنده اوتن بوشهر ، بلک بوسسی
تا روجه ایشله دی . او اولماسه عصری حسلرک
بر قسمی افاده ایدلدهن ، موسیقیسی دوکدهن ،
آجیلماش اولارق قلاجقدی . درین ، سحرلی کور
دیکیز بوشهر اعصابی ، روجهی فوق العاده لئله
صارصییور ، بو ، دامالصالی ، مول ، ایچمه ، طریف
ونقیف برحسایت که معاصر حسلرک برجهی
اوندلرزان برسو اوستنده کی ایچمه نقلر کبی عکس
ایدیور

عبدالرحمن شناسی

بو قدر حدسی اولان بر شاعرک شعری آکلامق
یعنی حس ائتمکده هر کس ایچین بلک قولای اولاماز ،
بلکده بک اوچدر . بهرغسولک فلسفه سی کی ک برن
آکلاشیلماشی شبهه سز قولای دکادر ، بر حاضر لاییش
ایستهر . فقط یالکین احمد هاشمک ککی دکل هر هانکی
بر شعری آکلامق البته هر کس ایچین بدایه حاصل
برشی دکادر ، بر صنعتک حریغه کیرمک ایچین اونک
روحنی بیلک و یا سزه بیلماک لازمدر . صنعت بر حرم در .
سلامقده کی آغلاری ، افندیلری صاودیقیز زمانلر ،
کیچلر ، ایچریسته یینه متجسر بر قلب ایله عودت
ایتدیکن بر حرم . . .

(ایشته اونک ایچین دکلیدر که جناب شهاب الدین
بک ، نسلک اک بونلر شاعری ، موعود اولان و بوکا
رغمًا انتشار ایتدیکنه صوک درجه متأسف اولدیمن
کتاب شعریته «اوراق لیل» اسنی ویرمشدی ؟)
بو یله ، کیزی بر سحرک آهنگیه دولان بر سسی
او ، عمومک دوزوبی سر سسندن آیران و بوکا
خارق العاده بر قدرت ویرن او ایزی ، کوچوک ،
اله کچمز و آکلاشیلماشی ندر ؟ که صنعت اودر ایشته ! . .
کله لک خانکی طبعی و مجهول بر اصول ایله ارتباطلرندن
درکه اوقفلجمار ، اوشمشکار حاصل اولور ؟ فکرلر
آراسنده هانکی بر نوع عشقندنرکه بو آهنگ دوغار ؟
-- بر آهنگ که بزه ، او کیزی و محتم حس و خولیا
سرایلرک طه یچدن قایلرینی آچییور و اوللری بزم
ایچین ناکهانی بر شهر آیین کی تنویر ایدیور . . .
ایچین بو مصراعرک ظاهرده ساده در ، سطحیدر ؛
قیصا و صمیمی سوزلره بکزه ر :

« زوالیلر قلاجقار اسیر افق و تراب ،
« واونلرک کوزی ایلر نیوم جره عتاب
« واونلرک سسی ایلر (نهایت) ی اشراب . . .

یاخود :

« بلبل شکار سایه ، دکلر شدی پرطلال ،
« سینهی آبی رعشه لدر آهسته مشی شب ؛
« اشجار دیکلر کبی : بر موسیقی قلب
« یورغون کوزر هواری هجران و خزنه دال . .

ایچین بو مصراعرلر ذمه یی ، روجهی - بعضی
دالغین قادین کوزلری کبی - بو کدک بر منطقه شعره ،
باشقه بر اقلیم خیاله ایصال ایدیور . . .
بونی کیم سوله بیلک ؟ . . و بونی حس ایدلره
سوله مکه بلک لزو سز ، حس ایغیلره آکلامق ایسه
بلک امکانسزدر .

شهردن ذوق آلیق استعدادننده اولانلر دانا
بو یله براقچ شاعرک اثرلری ایچیدن کوکارینک مشو .
قه سی اولان پری شمرک سسلرینی دویه قجاردر .
رقیبی اولان بوحس احمد هاشمک بو کونکی تقدیر
کارلرینی برکدیردیکی کبی امید ایدلره که زمان ایله
ایله کیت کیده داما کثرتی روحلر آراسنده برمشا
رکت حسی تولید ایدلره که آتینک نقطه نظری ایچین
اک کوزل برشان و شرفک غلاری تشکیل ایدلرکدر .
فقط شمرک کوزلرکی ده ملحق قادیلرک کینه بکزه ر
اک جوق سودیکیز بزه دانا اک کوزلی کوزو کور .

حاجی -- (ترکسه) اوکا نه سوله دک . . یوقسه
بن بوراده یوق ایکن بکا خر سزی دیک . .
ترکس -- بنی ؟ برکله بیله سوله دم . سنی
تقدیر ایدن اسیرم .

حاجی -- کوه زده سنی . . خر سز بویه قیمتدار
ایسه کیهری ؟ هیچ اولره قیلنج ویرلری ؟
مرسینه -- همده کوموش . .

حاجی -- کیجه دن اول آلتوندن اولاجق .

مرسینه -- آلتوندی ؟

حاجی -- یارین کیجه دن اولده قیمتدار طاشار
ویرلانطه لرله مزین اولاجق .

مرسینه -- آلتون ، ییرلانطه ای بابا لک
شاهی ! سن بر خزینه کشف ایتدک ؟

حاجی -- اوت بر سنک بردانده بن ایچون خزینه
کشف ایتدم . آرتق مالارم رؤیا دکل حقیقت اولدی .

(ترکسه) کیت سحرلی چکجه می کتیر . .

ترکس -- کتیریورم .

حاجی -- (مرسینه) سن کیت قوشلریکی کتیر .
اقفسی کتیر [یقینه سوکیلی قیرم : دها آلیشقین
قوشلرک اولاجق . . امرلرینه آماده بیاض و سیاه
قوش سورولرک اوله ق .

مرسینه -- بیاض . . سناهی . .

حاجی -- اوت ایزی کوزلی گوزله . . قوش
کپی انسانلر . . اسیرلر چاریلر . . .

مرسینه -- بن اسیرلریمی ؟

حاجی -- (مرسینه ک کوزلرینه باهرق)
کوزلرک دها زیاده ایریلشدی . اوت اسیرلرک . . همده
آرزو ایتدیکن قدر جوق اسیرک اولاجق ، ای اولادم
مرسینه ، الله سنی امید اولوماز بر سعادتیه مظهر
قیلیدی . بو آقشام اوله نیورسک . . .

مرسینه -- باباجم اونی کوردکی ؟

حاجی -- کیمی ؟

مرسینه -- اونی !

حاجی -- زوجیمی ؟ ابلنده کوردم . . بن اونک
اکلنه آقدانی واک عزیز دوستیم . بن اونک
وزیری اولاجم .

مرسینه -- وزیری می ؟

حاجی -- اوت حقیقتاً اوله . . آرتق سنی فضله
اوزمک ایستهم . سعادتکی اوکره ک . . منصورک
زوجیمی اولاجسک .

مرسینه -- منصور !

حاجی -- تاکندیمی . . ندرسک بوکا . . .
سو یچدن بابیلاخقیسک ؟

مرسینه -- منصور . .

حاجی -- اوت او اسمی تکرار ایت که قلبک
اونی اوکرتین . منصور ، منصور بو کون قدرتلی
یارین دها قدرتلی اولاجق اولان منصور . . اونک
زوجیمی اولاجسک و کیمه سکا زقابت ایدیه چک .

مرسینه -- باباجم آیاغکی اویم بنی او
آده ویره . . .

حاجی -- نه دیک . .